

POSUDEK
Oponenta na diplomovou práci

Jméno a příjmení studenta:
Téma bakalářské práce:
Oponent:
Termín odevzdání posudků:

Vojtěch Smetana
Krise otcovství a její vliv na rodinu
Mgr. Sylvie Stretti
13.5.2011

Autor vypracoval teoretickou práci, kterou uzavírá kasuistika. Celkem má práce 11 kapitol, dělených do podkapitol a 52 stran autorského textu, dále seznam literatury a dalších pramenů, který není abecedně řazen. Formálně má práce nedostatky, že nová kapitola nezačíná na nové straně a dále autor kombinuje dva druhy citace, což není vhodné. Autor pracuje s aktuální českou literaturou, která je relevantní, chybí však některá díla předních rodinných terapeutů, kteří pracují i s rolí otce.

Autor se zaměřil na fenomén, který se váže především k 20 a 21 století. Velmi aktuální téma, které bývá opomíjené. Práce obecně popisuje především krizi rodiny, již je krize otcovství součástí. Autor se snaží držet tématu, neboť téma krize rodiny je široké a mohlo by autora snadno odvést jinam. Avšak některá fakta nelze opomíjet a bylo by vhodné, alespoň zmínit, i jiné fungování. Např. autor často popisuje roli otce v tradičním pojetí živitele, zabezpečovatele z ohledem na jeho masculinitu. Avšak vynechává emočně aktivního otce, která má pochopení, který je nejen oprou, ale i podporou s pochopením a přitom je to muž. Co práci musím vytknout je velmi jednostranný pohled na muže obecně, navíc se autorovi ne vždy dařilo mít nadhled nad situací s ohledem na pohledy jiných. Např. na s.7 uvozuje reakci jednoho člověka na vlastní článek jako hysterickou. Osobně na tom nevidím nic hysterického, naopak v práci postrádám alespoň zmínku o jiném úhlu pohledu opřenu o nějaké výpovědi a fakta. Autor je k mužům, z mého pohledu, značně kritický – s.9 popisuje jeho odchod jako selhání (ale ne vždy to selhání je), s. 10 ...nemohou být vzorem mužství...“, s. 26 analogie s vyhnáním z Ráje – ta by mohla mít i úplně jiný pohled. Dále postrádám primární zdroje (skrže Matouška odkazuje autor na Minuchina, Bowlbyho – měl jít k původním autorům textu). Byl by vhodný i pohled na krizi otcovství, kdy nemusí jít o nějakou patologii z původní rodiny, nebo příliš prosazující manželku, ale krizi otcovství z vlastní iniciativy – kdy otec roli sám opustil či předem odmítl. Práce je místy černobílá – viz odkaz na Animu (s.14), že muž nepřijat kulturně historický podíl, tedy zvítězila anima – tedy nemůže být mužem a otcem. Kde je ta většina, kdy máme v sobě obě složky: Animu a Anima? V závěru, kdy se autor velmi trefně a výstižně věnuje pomoci skrže Centrum pro rodinu apod. velmi postrádám obecně rodinná centra a rodinnou terapii (zastoupenou např. Chválou, Trapkovou, Kubičkou, Gjuičovou...). Tento pohled a prostudování těchto zdrojů by mu mohlo pomoci i v práci s rodinou z kasuistiky.

Kasuistika v závěru je velmi detailně popsána, je patrné, že autor zná mnoho souvislostí a s rodinou je ve styku dlouho. Není však z ní patrná souvislost s tématem práce, závěry a hodnocení jsou velmi prudké a z mého pohledu na tuto kasuistiku bych nebyla tak jednoznačná. Možná by to chtělo odstup a prostor pro odborníka (ne vždy j pastorece schopná pomoci) a zkusila spolupráci s nějakým rodinným poradce. Z kasuistiky jednoznačně vyplývá, že se rodina i okolí orientuje na jediný problém u chlapce, ale to není tak černobílé. Byla by vhodná cílená práce s celou rodinou. Dále je zarážející, že autor popisuje, že chlapci byla diagnostikována ADD a vzápětí dodává, že neklid a nervozita nemusí znamenat ADD – ale vzhledem k dg, k podezření na bip.afekt. poruchu a brání psychofarmak je toto chování dost pravděpodobné a ve škole tedy možná chybí vůle ke konzultaci se spec.ped. To, že se chlapec snaží prosadit silou může mít i více příčin, než se autor domnívá. Myslím, že je to velmi pěkná pilotní studie, která by chtěla více dopracovat. Co však musím velmi ocenit jsou návrhy sociální terapie, které jsou trefné a přínosné.

Celkově je práce zajímavá a přináší řadu otázek k diskusi. Do jisté míry je i kontroverzní a vzhledem k tomu, že autorem je muž, tak velmi kritická. Chybí mi v ní však pohledy druhé strany a celkový nadhled. K obhajobě bych doporučila se zaměřit na jiný pohled na muže otce i na krizi otcovství z vlastní vůle. Zajímalo by mne názor, kam by autor zařadil muže – otce z knihy Cleveové Drž tátu za ruku. Neboť to vystihuje také historický fakt, že ženy často umíraly při porodech a otcové zůstávali s dětmi sami.

Hodnocení: 2-3 (velmi dobře až dobře)

Sylvie Stretti